

HEET

HEIDELBERGER ELTERNTRAINING

για την προώθηση της πολυγλωσσίας

Η πολυγλωσσία ως ευκαιρία

Πώς να υποστηρίξουμε το παιδί μας στη μάθηση δύο ή περισσότερων γλωσσών;

Griechisch / Ελληνικά

Σημαντικές συμβουλές για γονείς

Η πλειοψηφία των ανθρώπων είναι πολύγλωσση. Τα παιδιά μπορούν πολύ καλά να μάθουν δύο ή και περισσότερες γλώσσες. Όσο πιά νωρίς μαθαίνει ένα παιδί μια νέα γλώσσα, τόσο πιο εύκολο είναι γιά το παιδί. Το να μιλάει ένα παιδί πολλές γλώσσες είναι πολύ θετικό για την σχολική και επαγγελματική του πρόοδο. Οι γονείς μπορούν πολύ καλά να βοηθήσουν το παιδί τους να μάθει να μιλάει περισσότερες γλώσσες. Σημαντικό είναι να αποφασίσουν οι γονείς μαζί για μια κοινή μέθοδο.

Ποια γλώσσα θα πρέπει να μιλάμε με το παιδί μας;

- 1.** Κάθε οικογένεια βρίσκει τον δικό της τρόπο για να χειριστεί τις διάφορες γλώσσες.
- 2.** Αποφασίστε με το σύζυγό σας / τη σύζυγό σας για το ποιος στην οικογένεια θα μιλάει ποια γλώσσα με το παιδί.
- 3.** Να μιλάτε με το παιδί σας στην γλώσσα της καρδιά σας, στη γλώσσα με την οποία εκφράζετε τις σκέψεις και τα συναισθήματά σας, για παράδειγμα όταν παρηγορείτε το παιδί σας.
- 4.** Να μιλάτε με το παιδί σας τακτικά την γλώσσα ή τις γλώσσες που επιλέξατε.
- 5.** Εκτός οικογενείας ή όταν έχετε επισκέψεις, μπορείτε να μιλάτε άλλες γλώσσες. Για παράδειγμα, μπορείτε να μιλάτε γερμανικά με τις νηπιαγωγούς στον παιδικό σταθμό.
- 6.** Για να μπορεί το παιδί σας να παρακολουθήσει με επιτυχία το σχολείο, θα πρέπει να καταλαβαίνει και να μιλάει καλά γερμανικά. Για αυτό είναι σημαντικό να έχει το παιδί από νωρίς επαφή με τη γερμανική γλώσσα: στο νηπιαγωγείο, παίζοντας με φίλους, στον αθλητικό όμιλο ή στην παιδική χαρά.
- 7.** Δείξτε στο παιδί σας ότι όλες οι γλώσσες είναι όμορφες και ότι η μητρική σας γλώσσα και τα γερμανικά είναι σημαντικά για την οικογένειά σας.

Τα παιδιά μπορούν χωρίς προβλήματα να μάθουν πολλές γλώσσες ταυτόχρονα. Όσο μικρότερο είναι το παιδί, τόσο πιο εύκολο μπορεί να μάθει δύο ή περισσότερες γλώσσες ταυτόχρονα. Τα παιδιά ηλικίας τριών έως τεσσάρων ετών μαθαίνουν μια δεύτερη γλώσσα χωρίς προβλήματα. Είναι σημαντικό τα παιδιά να έχουν τακτικά και για μεγάλο χρονικό διάστημα επαφή με αυτή τη γλώσσα.

Η συμμετοχή στον παιδικό σταθμό είναι αρκετή για να μάθουν τα παιδιά καλά τη γερμανική γλώσσα. Για να λειτουργήσει αυτό, είναι σημαντικό το παιδί σας να πηγαίνει τακτικά στον παιδικό σταθμό (πέντε ημέρες την εβδομάδα). Εκεί θα πρέπει να μένει κατά προτίμηση τέσσερις ή περισσότερες ώρες. Επίσης σημαντικό είναι να πάει το παιδί σας το αργότερο στην ηλικία των τριών ετών σε παιδικό σταθμό και να

μιλάει με τις νηπιαγωγούς και τα άλλα παιδιά γερμανικά.

Η πολυγλωσσία δεν είναι η αιτία των προβλημάτων στην ανάπτυξη της γλώσσας. Εάν το παιδί σας έχει πρόβλημα στην εκμάθηση της μητρικής γλώσσας, τότε αναγκαστικά πρέπει να μιλήσετε με την/τον παιδίατρο σας. Ένα παιδί ηλικίας δυο χρονών θα πρέπει να λέει περισσότερες από 50 λέξεις και να αρθρώνει μικρές προτάσεις.

Η ανάμιξη των γλωσσών είναι φυσιολογική. Παιδιά που μαθαίνουν δύο ή περισσότερες γλώσσες ταυτόχρονα, αναμιγνύουν τις γλώσσες πολύ συχνά. Όταν δεν γνωρίζουν μια λέξη σε μία γλώσσα, χρησιμοποιούν τη λέξη από μια άλλη γλώσσα. Τα παιδιά τονίζουν τις λέξεις μερικές φορές με διαφορετικό τρόπο ή χρησιμοποιούν λάθος τη γραμματική.

Για παράδειγμα: Κάνεις σλάφεν στο κρεβάτι σου;

Η ανάμιξη των γλωσσών παύει όταν τα παιδιά κατέχουν καλά και τις δυο γλώσσες. Φροντίστε να μιλάτε πάντα σε μια γλώσσα με το παιδί σας και να μην αναμειγνύεται τις γλώσσες. Αν το παιδί σας αναμειγνύει τις γλώσσες σε μια πρόταση, τότε επαναλάβετε την πρόταση σωστά.

Για παράδειγμα:

Παιδί: Η μαμά θα με κάνει φάρεν με το αυτοκίνητο στο σπίτι σου.

Μητέρα: Η μαμά θα με φέρει με το αυτοκίνητο στο σπίτι σου.

Οι γονείς μπορούν να βοηθήσουν τα παιδιά τους να μάθουν γερμανικά, ακόμη και αν οι ίδιοι δεν μιλούν γερμανικά. Είναι πολύ σημαντικό να σας ακούει το παιδί να μιλάτε με άλλους

ανθρώπους γερμανικά. Έτσι μαθαίνει από εσάς ότι είναι σημαντικό να μάθουν τη γλώσσα της χώρας. Αν μιλάτε πολύ καλά γερμανικά, τότε μπορείτε να καθορίσετε μια «ώρα των γερμανικών» στο σπίτι σας, για παράδειγμα, να διαβάσετε ένα βιβλίο στα γερμανικά ή να μαγειρέψετε μαζί με το παιδί σας με μια συνταγή στα γερμανικά.

Η τηλεόραση δεν είναι αρκετή για να μάθουν τα παιδιά μια γλώσσα. Όταν τα παιδιά βλέπουν τηλεόραση, παρακολουθούν περισσότερο τις εικόνες και δεν ακούν με προσοχή τα λόγια. Η γλώσσα είναι πάρα πολύ γρήγορη και η τηλεόραση δεν αντιδράει όταν το παιδί έχει μια ερώτηση ή λέει κάτι. Τα παιδιά μαθαίνουν να μιλούν μόνο όταν κάποιος μιλάει μαζί τους. Για παράδειγμα, κατά τη διάρκεια του φαγητού, του ντυσίματος, του παιχνιδιού ή της ανάγνωσης κάποιου βιβλίου.

Αν το παιδί σας βλέπει τηλεόραση, τότε μιλήστε μαζί του γι'αυτά που είδε. Θα καταλάβει καλύτερα τι είδε.

Τα βιβλία βοηθούν στην ανάπτυξη της ομιλίας. Κοιτάξετε συχνά μαζί με το παιδί σας εικονογραφημένα βιβλία. Έτσι μαθαίνει νέες λέξεις και φράσεις. Δώστε του αρκετό χρόνο για τις διηγήσεις του, για να εξασκήσει την ομιλία του. Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε βιβλία στη μητρική σας γλώσσα ή στα γερμανικά.

Δείξτε στο παιδί, ότι είναι σημαντικό να μιλάς τη μητρική σου γλώσσα και τα γερμανικά. Να είστε το πρότυπο για το παιδί σας! Αν μιλάτε τη μητρική σας γλώσσα και γερμανικά, τότε και το παιδί σας θα θέλει να μάθει και τις δύο γλώσσες. Ακόμη και αν τα γερμανικά σας δεν είναι καλά, μιλάτε γερμανικά στα ψώνια ή με τις νηπιαγωγούς στον παιδικό σταθμό. Πηγαίνετε σε γιορτές όπου ομιλείται η μητρική σας γλώσσα ή φροντίσετε

να έχετε επαφές με οικογένειες από την πατρίδα σας. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό όταν στην καθημερινή ζωή σας μιλάτε σχεδόν αποκλειστικά γερμανικά και το παιδί σας ακούει μόνο λίγο τη μητρική γλώσσα σας.

Υπάρχουν παιδιά που μιλούν μόνο γερμανικά και όχι τη γλώσσα των γονιών τους. Αυτό συμβαίνει συχνά σε παιδιά που οι γονείς μιλούν άπταιστα γερμανικά και έχουν πολλούς γερμανόφωνους φίλους. Αυτό είναι φυσιολογικό. Σημαντικό είναι να συνεχίσετε να μιλάτε με συνέπεια τη μητρική σας γλώσσα με το παιδί. Το παιδί σας ακούει τις λέξεις και τις θυμάται. Αργότερα μπορεί εύκολα να μάθει τη γλώσσα, για παράδειγμα, όταν πάει στην πατρίδα σας ή όταν παίζει με άλλα παιδιά που μιλούν τη γλώσσα αυτή.

Μην απαιτείτε από το παιδί σας να μιλάει τη γλώσσα σας. Πίεση ή τιμωρία εμποδίζουν τη μάθηση.

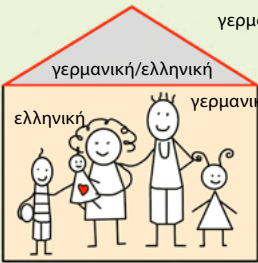
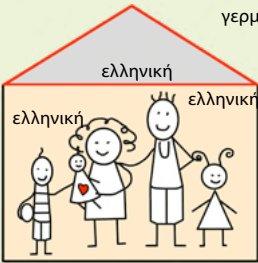
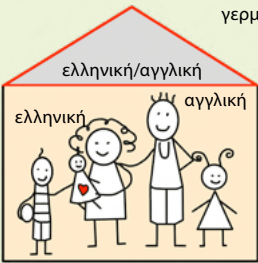
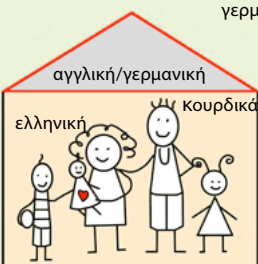
Κανόνες για πολύγλωσσες οικογένειες

Ποιός μιλά ποιά γλώσσα με το παιδί;

Ένα παιδί μαθαίνει πιο εύκολα δύο ή περισσότερες γλώσσες, αν ακολουθείται έναν κανόνα για τη χρήση των γλωσσών στην οικογένεια. Για το παιδί πρέπει να είναι σαφές ποιά γλώσσα μιλάει η μητέρα και ποιά ο πατέρας. Ποιά γλώσσα χρησιμοποιείται, όταν όλη η οικογένεια είναι μαζί (γλώσσα της οικογένειας); Μιλάνε ο πατέρας και η μητέρα μου έξω από το σπίτι τη μητρική τους γλώσσα ή γερμανικά;

Αν μιλάτε καλά γερμανικά, τότε μιλήστε με το παιδί σας γερμανικά όταν βρίσκεστε έξω από το σπίτι. Αν δεν μιλάτε τόσο καλά γερμανικά, τότε μιλήστε στο παιδί σας σε χώρους έξω από το σπίτι τη μητρική σας γλώσσα. Προσπαθήστε όμως όσο το δυνατόν συχνότερα να μιλάτε με τους ντόπιους γερμανικά. Θα μάθετε εσείς και το παιδί σας καλύτερα γερμανικά.

Πετυχημένα παραδείγματα

 <p>γερμανική</p> <p>γερμανική/ελληνική</p> <p>ελληνική γερμανική</p>	<p>Ένα άτομο - μία γλώσσα</p> <p>Η μητέρα μιλάει Ελληνικά, ο πατέρας μιλάει Γερμανικά.</p> <p>Έξω: Γλώσσα της χώρας (γερμανική)</p> <p>Γλώσσα της οικογένειας: Μητρικές γλώσσες των γονέων (εδώ: ελληνική και γερμανική)</p>
 <p>γερμανική</p> <p>ελληνική</p> <p>ελληνική ελληνική</p>	<p>Μια γλώσσα στο σπίτι Μια γλώσσα έξω</p> <p>Η μητέρα και ο πατέρας μιλούν Ελληνικά.</p> <p>Έξω: Γλώσσα της χώρας (γερμανική)</p> <p>Γλώσσα της οικογένειας: Μητρική γλώσσα των γονέων (ελληνική)</p>
 <p>γερμανική</p> <p>ελληνική/αγγλική</p> <p>ελληνική αγγλική</p>	<p>Δύο γλώσσες στο σπίτι Μια άλλη γλώσσα έξω</p> <p>Η μητέρα μιλάει Ελληνικά, ο πατέρας μιλάει Αγγλικά.</p> <p>Έξω: Γλώσσα της χώρας (γερμανική)</p> <p>Γλώσσα της οικογένειας: Μητρική γλώσσα των γονέων (ελληνική και αγγλική)</p>
 <p>γερμανική</p> <p>αγγλική/γερμανική</p> <p>ελληνική κουρδικά</p>	<p>Τρεις γλώσσες στο σπίτι Μια γλώσσα στο περιβάλλον</p> <p>Η μητέρα μιλάει Ελληνικά, ο πατέρας μιλάει Κουρδικά.</p> <p>Έξω: Γλώσσα της χώρας (γερμανική)</p> <p>Γλώσσα της οικογένειας: Μια άλλη γλώσσα εκτός από τη μητρική γλώσσα των γονέων (αγγλικά) ή τη γλώσσα της χώρας (γερμανική).</p>

Κάθε οικογένεια μπορεί να βρει τη δική της λύση για τη χρήση των γλωσσών. Οι ενδείξεις που δίνονται σε αυτό το φυλλάδιο κάνουν καλό σε πολλές οικογένειες και σας βοηθούν να μην νοιώθετε ανασφάλεια στο θέμα της της πολυγλωσσίας.

Εάν έχετε ερωτήσεις σχετικά με την πολυγλωσσία, ευχαρίστως να σας συμβουλευόμαστε προσωπικά (+49 6221 6516410).

Στο ZEL Heidelberg γίνονται τακτικά σεμινάρια για γονείς σχετικά με τα θέματα της πολυγλωσσίας, της γλωσσικής ανάπτυξης και προώθησης της γλώσσας. Η διεξαγωγή των σεμιναρίων μπορεί ευχαρίστως να γίνει και στους βρεφονηπιακούς ή παιδικούς σταθμούς όπως και στα σχολεία σας.

Περισσότερες πληροφορίες θα βρείτε στην ιστοσελίδα μας: www.zel-heidelberg.de

Περαιτέρω βιβλιογραφία

στα γερμανικά

Abdelilah-Bauer, Barbara (2012): Zweisprachig aufwachsen: Herausforderung und Chance für Kinder, Eltern und Erzieher. C.H.Beck Verlag; Auflage: 2.

Villis- Leist, Anja (2008): Elternratgeber Zweisprachigkeit - Informationen & Tipps zur zweisprachigen Entwicklung und Erziehung von Kindern. Stauffenburg Verlag.

στα αγγλικά

Baker, Colin (2014): A Parents' and Teachers' Guide to Bilingualism. Channel View Publications Ltd; Auflage: 4.

Bourgogne, Annika (2013): Be Bilingual - Practical Ideas for Multilingual Families. (eBook)

Zentrum für Entwicklung
und Lernen, Heidelberg

ZEL-Zentrum für Entwicklung und Lernen, Heidelberg

Dr. Dipl.-Psych. Anke Buschmann

Kaiserstr. 36

69115 Heidelberg

Telefon +49 6221 6516410

info@zel-heidelberg.de

www.zel-heidelberg.de

Günter Reimann-Dubbers Stiftung

Postfach 251331

69080 Heidelberg

www.guenter-reimann-dubbers-stiftung.de

Σχέδιο & διάταξη

YELLOWGREEN (yellow-green.de)

Φωτογραφίες

www.fotolia.de (@Robert Kneschke)

Gert Engelmann (εξώφυλλο)